

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף מ' ע"א

עדים ששלחו עדותן בכתב לב"ד האם זו עדות כשרה? [תד"ה מחאה].

בעדים אילמים	בעדים שראויים להגדה	
פסולה	פסולה	רש"י בפירוש החומש ¹ (דברים י"ט ט"ו)
פסולה	כשרה	רבינו תם ²

למ"ד שנים שדנו דיניהם דין, באיזה מקרים גם לדבריו לא מועיל שנים? [תד"ה קיום].

בקיום שטרות ³	בחלוקת שותפות	
לא מועיל	מועיל	ייחדם לב"ד
לא מועיל	לא מועיל ⁴	לא ייחדם לב"ד

דף מ' ע"ב

במקרים דלהלן האם מודעתו מודעא או לא?

בגט ומתנה	בזביני ⁵	
הוי מודעא	הוי מודעא	כתוב שהעדים יודעים לאונסו
הוי מודעא	לא הוי מודעא	לא כתוב שהעדים יודעים לאונסו

בבא בתרא דף מ' ע"ב

¹ וז"ל רש"י שם: ע"פ שנים עדים ולא שיכתבו עדותן באגרת וישלחו לב"ד, והיינו שלמד את דרשת הספרי דמפיהם ולא מפי כתבם כפשוטה.

² אולם ר"ת העמיד את זו הדרשא דוקא בעדים שאינם יכולים לדבר שאינם בני הגדת עדות כלל שבהם לא מועילה שליחת עדות, אבל בראויים להגדה ששייכים בגדר עדות יכולים ג"כ לשלוח כתבם.

³ כתב הרשב"ם ד"ה בקיום וכן בתד"ה קיום, דאף ששנים שדנו דיניהם דין, מ"מ כאן שבאים לקיים את העדות העדים שבשטר בזה צריך דוקא ג', דבשנים אין חילוק ביניהם לבין אלו שחתמו מעליהם בשטר ולא הוספנו כלום.

⁴ כן כתבו התוס' שזה הטעם שאמר שם ר"נ זיל אייתי תלתא דפלגת קמייהו, דכיון שלא ייחדם לשם ב"ד בפירוש אלא חלק בפניהם בסתם, נראה שרק לעשות אותם עדים נתכוין ולא ב"ד.

⁵ לרבא הוא דוקא כעין המעשה דפרדיסא שהיתה ממושכנת ג' שנים, ואיים המחזיק שאם לא ימכור לו יטעון שלקוחה היא אצלו ואכל בה שני חזקה, אבל בסתם זביני לא מועלת מודעא. ופירש רשב"ם בד"ה לא כתבין, דממה נפשך אם כפואו למכור שדה זו יביא עדים שאנסוהו ותיבטל המכירה גם בלי מודעא, ואם אנסוהו למכור שדה סתם ובירר מדעתו איזו, לא חשוב אונס ומודעא באמת לא מבטלת זו המכירה, ולכן ממ"נ אין לרבא מודעא על זביני חוץ מכעין מעשה דפרדיסא. אולם הביא שם הרשב"ם שרב הונא חולק על רבא וס"ל דבכל גווני דזביני מועלת מודעא.

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

הנותן מתנה ואמר לעדים בלשונות דלהלן, האם מגבינן לזו המתנה?

כתובו בסתמא ⁶	הטמינו עצמכם וכתובו	
מגבינן	לא מגבינן	לישנא קמא דרב יוסף
לא מגבינן	לא מגבינן	לישנא בתרא דרב יוסף

**למסקנא דלקמן דבסתמא חיישינן ולא מגבינן, אמר להם כדלהלן
האם מגבינן למתנה? [תד"ה איכא].**

אמר תכתבו ואל תפרסמו ⁷	אמר תכתבו (ולא אמר יותר)	
לא מגבינן	לא מגבינן	רשב"ם ⁸
לא מגבינן	מגבינן	רבינו חננאל ⁹

⁶גדר סתמא ראה בטבלא הבאה.

⁷הנה נחלקו רשב"ם ורבינו חננאל [מובא בהרחבה בתד"ה איכא] מהו הסתמא. דלרשב"ם הסתמא הוא שלא אמר להם בפירוש תכתבו בשוק ובחוץ. [ולשיטתו הוקשה לתוס', חדא דפשיטא שזו הנפק"מ בין הלשונות ומה שאלה הגמ' מאי בינייהו. ועוד, דלמסקנא דאמרינן דבסתמא חיישינן ולא מגבינן, א"כ היום איך מגבים מתנות הרי לא אומר להם כתובו בשוקי ובריתא].

ורבינו חננאל מפרש שהסתמא שלא אמר להם תיטמרו, אלא רק אמר להם לא לפרסם, וחשוב עדיין סתמא, כיון שלא אמר להם להטמין וגם לא אמר להם לכתוב בשוק. ובזה המקרה הסיקה הגמ' שחיישינן ולא מגבינן, אולם אם אמר להם רק כתובו ותו לא, גם למסקנא כשר.

⁸וגירסתו בסוגיא, דלא אמר להו תיתבו בשוקי ובבריתא [דאז לא הוי מתנה טמירתא].

⁹וגירסתו בסוגיא, דאמר להו לא תיתבו בשוקא ברא [דרכ אז הוי מתנה טמירתא].